

Sprawa C-370/21

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

15 czerwca 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Landgericht München I (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

19 kwietnia 2021 r.

Strona wnosząca środek odwoławczy:

DOMUS-SOFTWARE-AG

Druga strona postępowania odwoławczego:

Marc Braschoß Immobilien GmbH

[...]

Landgericht München I (sąd krajowy Monachium I)

[...]

W sprawie

DOMUS-SOFTWARE-AG, [...]

[...] Ottobrunn

– strona powodowa i wnosząca środek odwoławczy –

[...]

przeciwko

Marc Braschoß Immobilien GmbH, [...] Hürth
– strona pozwana i druga strona postępowania odwoławczego –
w przedmiocie roszczenia

Landgericht München – trzynasta izba cywilna I - (sądu krajowego Monachium I)
– [...] [członkowie składu orzekającego] wydaje następujące

Postanowienie

- I. Postępowanie odwoławcze zostaje zawieszono.
- II. Do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kieruje się następujące pytanie prejudycjalne.

Czy art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy 2011/7/UE w związku z art. 3 dyrektywy 2011/7/UE należy interpretować w ten sposób, że – w przypadku okresowo powstających roszczeń o wynagrodzenie wynikających z jednego stosunku umownego – uprawnienie do uzyskania stałej kwoty w wysokości co najmniej 40 EUR przysługuje w odniesieniu do każdego pojedynczego roszczenia o wynagrodzenie?

Uzasadnienie:

I.

Strony sporu zawarły w dniu 21.8.2019 R., ze skutkiem od początku tego dnia, umowę serwisową oprogramowania w zakresie zakupionych u pozwanej licencji na program „Domus 4000”. Miesięczne wynagrodzenie za usługę wynosi 135,00 EUR plus VAT.

W okresie od września do grudnia 2019 r. powódka w pełni wykonywała usługi serwisowe, do których była zobowiązana.

Powódka naliczyła wynagrodzenie za serwisowanie oprogramowania za miesiąc wrzesień 2019 r. w fakturze z dnia 11 września 2019 r. w kwocie 133,04 EUR brutto, a wynagrodzenie za miesiące od października do grudnia 2019 r. w fakturze nr: 201698309 z dnia 1 października 2019 r. w kwocie 399,13 EUR brutto.

Zgodnie z punktem 6.1 warunków świadczenia usług serwisowych wynagrodzenie za określone umową usługi serwisowe jest płatne na początku każdego okresu rozliczeniowego.

Pozwana otrzymywała fakturę zawsze w następnym dniu po jej wystawieniu.

Pomimo wezwań do zapłaty pozwana nie dokonała – do czasu doręczenia pozwu w dniu 12 marca 2020 r. - żadnych wpłat na poczet roszczeń z przedmiotowych faktur w łącznej kwocie 532,17 EUR.

Powódka opiera żądanie zapłaty stałej kwoty w wysokości 40,00 EUR za za każde roszczenie, a więc w wysokości 80,00 EUR[,] na § 288 ust. 5 BGB (niemieckiego kodeksu cywilnego, zwanego dalej „BGB”).

Za okres od stycznia do marca 2020 r. powódka wystawiła fakturę z dnia 1 października 2020 r. na kwotę 399,13 EUR.

W związku z tym powódka rozszerzyła powództwo i wniosła:

o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zapłaty dalszej kwoty 399,13 EUR wraz z odsetkami od tej kwoty w wysokości 9 punktów procentowych powyżej odpowiedniej bazowej stopy procentowej od dnia 2 stycznia 2020 r. oraz przedsądowej stałej kwoty za zwłokę w wysokości 40,00 EUR wraz z odsetkami od tej kwoty w wysokości 5 punktów procentowych od zawisłości rozszerzonego powództwa.

To ostatnio dochodzone roszczenie zostało uznane za zaspokojone w dniu 15 kwietnia 2020 r. w zakresie kwoty głównej.

Wyrokiem kończącym postępowanie wydanym w dniu 22 lipca 2020 r. Amtsgericht München (sąd rejonowy w Monachium) zasądził od pozwanej zapłatę kwoty głównej w wysokości 532,16 EUR, odsetek oraz stałej kwoty za zwłokę w wysokości 40,00 EUR wraz z odsetkami od tej kwoty w wysokości 5 punktów procentowych powyżej stopy bazowej od dnia 22 stycznia 2020 r. W odniesieniu do dwóch dalszych żądanych stałych kwot za zwłokę ($2 \times 40,00 \text{ EUR} = 80,00 \text{ EUR}$) Amtsgericht München (sąd rejonowy w Monachium) oddalił powództwo.

W ramach środka odwoławczego strona powodowa w dalszym ciągu podtrzymuje roszczenie o zapłatę dwóch stałych kwot za zwłokę w łącznej wysokości 80,00 EUR ($2 \times 40,00 \text{ EUR}$) i wnosi:

o zmianę wyroku Amtsgericht München (sądu rejonowego w Monachium) w części i zasądzenie od pozwanej zapłaty, ponad kwotę przyznaną w pierwszej instancji, dalszych 80,00 EUR wraz z odsetkami w wysokości 5 punktów procentowych powyżej stopy bazowej – w stosunku do kwoty 40,00 EUR od dnia 22 stycznia 2020 r. a w stosunku do dalszych 40,00 EUR od zawisłości rozszerzonego powództwa w pierwszej instancji.

II.

Istotny w sprawie przepis prawa niemieckiego (§ 288 ust. 5 BGB) brzmi:

Jeżeli dłużnik wierzytelności z tytułu wynagrodzenia, który nie jest konsumentem, pozostaje w zwłóce, wierzyciel ma ponadto roszczenie o otrzymanie stałej kwoty w wysokości 40,00 EUR. Ma to również zastosowanie, jeżeli wierzytelności z tytułu wynagrodzenia jest płatnością rozłożoną w czasie lub inną płatnością w ratach. Stała kwota zgodnie ze zdaniem pierwszym zostanie zaliczona na poczet należnego odszkodowania, o ile szkoda powstała na skutek kosztów dochodzenia roszczeń.

Odpowiednie regulacje dotyczące zwłoki mają brzmienie:

Paragraf 286 ust. 1 BGB:

Jeżeli dłużnik nie spełnia świadczenia w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty wystosowane przez wierzyciela po upływie terminu jego wymagalności, popada on w zwłokę na skutek wezwania. Wniesienie pozwu o wykonanie zobowiązania i doręczenie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym jest równoznaczne z wezwaniem do zapłaty.

Paragraf 286 ust. 3 BGB:

Dłużnik wierzytelności z tytułu wynagrodzenia popada w zwłokę najpóźniej wtedy, gdy nie dokona zapłaty w ciągu 30 dni od daty jej wymagalności i otrzymania faktury lub równoważnego z nią żądania zapłaty; ma to zastosowanie do dłużnika będącego konsumentem tylko wtedy, gdy wyraźnie wskazano na taki skutek w fakturze lub żądaniu zapłaty. Jeżeli moment otrzymania faktury lub żądania zapłaty nie jest znany, dłużnik niebędący konsumentem popada w zwłokę najpóźniej 30 dni po dacie wymagalności i otrzymaniu świadczenia wzajemnego.

III.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia zawartego w wyroku kończącym postępowanie wydany w dniu 2 października 2020 r. Amtsgericht München (sąd rejonowy w Monachium) stwierdził między innymi:

Paragraf 288 ust. 5 zdanie drugie BGB stanowi, że roszczenie o zapłatę stałej kwoty za zwłokę istnieje również wtedy, gdy wierzytelności z tytułu wynagrodzenia jest płatnością rozłożoną w czasie lub inną płatnością w ratach. Brzmienie przemawia za tym, że roszczenie o zapłatę stałej kwoty za zwłokę powstaje w odniesieniu do każdej wierzytelności z tytułu wynagrodzenia, w odniesieniu do której dłużnik jest w zwłóce. Należy jednak wziąć pod uwagę, że w tym przypadku mamy do czynienia z jednym stosunkiem umownym, z którego ponownie względnie okresowo wynikają poszczególne wierzytelności

z tytułu wynagrodzenia. W takim przypadku, w którym różne wierzytelności wynikają z jednego stanu faktycznego i stosunku prawnego, należy dokonać celowościowej wykładni zawężającej § 288 ust. 5 zdanie pierwsze BGB, w ten sposób, że roszczenia należy potraktować łącznie i założyć, że stała kwota odszkodowania może zostać naliczona wyłącznie jeden raz.

Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości) w wyroku z dnia 22 sierpnia 2019 r. (ECLI:DE:BGH:2019:220819UVIIZR115.18.0) wywodzi między innymi:

Na podstawie ustaleń poczynionych przez sąd odwoławczy nie można ocenić, czy powódce należy się więcej niż stała kwota na podstawie § 288 ust. 5 zdanie pierwsze BGB. Zgodnie z tym przepisem, który służy transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień [zwłoki] w płatnościach w transakcjach handlowych (zwaną dalej „dyrektywą 2011/7/UE”), wierzycielowi roszczenia o wynagrodzenie przysługuje w przypadku zwłoki dłużnika roszczenie o zapłatę stałej kwoty w wysokości 40,00 EUR. W kwestii naliczenia tej stałej kwoty decydujące znaczenie ma to, czy dochodzona kwota główna jest wierzytelnością z tytułu wynagrodzenia. Wierzytelności z tytułu wynagrodzenia w rozumieniu § 288 ust. 5 zdanie pierwsze BGB są - zgodnie z dyrektywą 2011/7/UE – wierzytelności z tytułu wynagrodzenia w zamian za świadczenie, które zostało lub ma zostać wykonane przez wierzyciela.

Jeżeli sąd odwoławczy uzna następnie, że usługi serwisowe, do których zobowiązana była powódka, zostały wykonane i że zasądzona kwota główna jest zatem wierzytelnością z tytułu wynagrodzenia w powyższym znaczeniu, musiałby rozstrzygnąć, czy w przypadku większej ilości wierzytelności z tytułu wynagrodzenia ze stosunków umownych tego samego rodzaju powstaje roszczenie o zapłatę tylko jednej stałej kwoty czy też kilku takich kwot, o których mowa w § 288 ust. 5 zdanie pierwsze BGB, i w jakim zakresie wniosek ten jest zgodny z dyrektywą 2011/7/UE, w szczególności z art. 6 ust. 1 i 2 oraz art. 3 tej dyrektywy. Sąd musiałby również rozstrzygnąć, czy w przypadku okresowo powstających wierzytelności z tytułu wynagrodzenia z jednego stosunku umownego przysługuje roszczenie o zapłatę tylko jednej stałej kwoty, czy też kilku takich stałych kwot, o których mowa w § 288 ust. 5 zdanie pierwsze BGB, i w jakim stopniu wniosek ten jest zgodny z dyrektywą 2011/7/UE, w szczególności z art. 6 ust. 1 i 2 oraz art. 3 tej dyrektywy.

W tej kwestii wysuwane są w literaturze różne tezy [...].

IV.

Bezsporne jest w każdym razie, że świadczenia powódki były wykonywane od września do grudnia. Z tego względu chodzi w tym zakresie o wierzytelność z tytułu wynagrodzenia, do którego ma zastosowanie § 288 ust. 5 BGB.

Ponadto pozwana była w zwłoce.

Zdaniem sądu odsyłającego na przedstawione pytanie prejudycjalne należy odpowiedzieć w następujący sposób:

Wykładni art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy 2011/7/UE w związku z art. 3 dyrektywy 2011/7/UE należy dokonywać w ten sposób, że w przypadku większej ilości okresowo powstających wierzytelności z tytułu wynagrodzenia wynikających z jednego stosunku umownego roszczenie o zapłatę stałej kwoty w wysokości co najmniej 40 EUR przysługuje w odniesieniu do każdego pojedynczego roszczenia o wynagrodzenie.

[...]

[...] [Pouczenie o środkach odwoławczych]

[...]

[podpisy, kwestie formalne]